

Август 2007/August 2007
SHPN (CBD) 07/136MA (Macedonian)

**Служба за спречување и контролирање на туберкулоза во
Нов Јужен Велс
NSW Tuberculosis Prevention & Control Service**

**Неактивна туберкулозна инфекција (LTBI) и превентивно
лекување**

- Вашиот доктор ви препиша да примате доза на лекарство за да спрече да заболите од туберкулоза (ТВ).
- Тој/таа ви го одреди лекувањето затоа што:
 - имате позитивен кожен туберкулински тест (исто така познат под името TST или Манту тест) или
 - абнорамална рендгенска снимка, или
 - сте биле во контакт со лице кое има заразна ТВ.
- Овие работи покажуваат дека постои веројатност дека имате ТВ-инфекција која може да се развие во ТВ-болест.

Која е разликата меѓу ТВ-инфекција и ТВ-болест?

ТВ-инфекција:

- Позитивен TST-тест покажува ТВ-инфекција.
- Кога некое лице има ТВ-инфекција, ТВ-бактериите се наоѓаат во неговиот организам, меѓутоа тие не се активни и не можат да се пренесат на други лица.
- Во повеќето случаи (90-95% од луѓето), имунолошкиот систем на организмот ги контролира бактериите и тој не заболува од ТВ-болеста.
- Лицата кои имаат само ТВ-инфекција, немаат симптоми и добро се чувствуваат.

ТВ-болест:

- Кај околу 5-10% од лицата кои имаат ТВ-инфекција, се развива ТВ-болеста, кога неактивните ТВ-бактерии стануваат активни и се размножуваат.
- Ова може да се случи дури и после многу години, обично кога имунолошкиот систем на организмот ќе ослабе. Тоа може да се случи заради стареење, сериозна болест, користење на дрога или алкохол, HIV-инфекција (вирусот кој предизвикува AIDS), или некои други заболувања.

ТВ-инфекција	ТВ-болест
Неактивни ТВ-бактерии во организмот	Активни ТВ-бактерии во организмот
Не постојат симптоми на ТВ	Постојат симптоми на ТВ, на пример, кашлање, температура, слабеење
ТВ-бактериите не може да се пренесат на други лица	ТВ-бактериите може да се пренесат на други лица
ТВ-инфекцијата можеби ќе треба да се лекува за да се спречи таа да прерасне во ТВ-болест	ТВ-болеста мора да се лекува за да се излечи

Како се лекува ТВ-инфекцијата?

- Вообичаениот лек кој се дава за да се спречи ТВ е исоиазид, иако може да се користат и други лекови.
- Овие лекови се земаат секојдневно најмалку 6 месеци, затоа што е потребно да помине толку време за да се уништат неактивните ТВ-бактерии.
- За да се спречи појава на можни несакани последици од исоиазид, може да ви препишат да примате pyridoxine (витамин Б6).

Не се чувствувам болен, дали треба да земам лекарства?

- Иако не се чувствувате болни, со лекување на ТВ-инфекцијата во раната фаза може да се уништат ТВ-бактериите во вашиот организам и да ви се помогне да не заболите од ТВ-болеста.
- Со лекувањето на ТВ-инфекцијата може да се спречи заболување од ТВ-болеста кај повеќето луѓе кои ќе завршат да ја земаат целата доза на лекарството.

Дали лекувањето на ТВ-инфекцијата е безбедно?

- Овие лекарства се безбедни и повеќето луѓе (вклучувајќи ги децата) немаат проблеми додека ги земаат.
- Кај некои луѓе може да се појават несакани последици како што се:
 - стомачни болки
 - жолтило на кожата или очите
 - темна моч (како црн чај или кафе)
 - намалување на апетит
 - гадење или повраќање
 - исфрлање или чешање на кожата
 - температура
 - преголем замор
 - чувствување трпки во прстите на рацете или стопалата

Ве молиме, ако добиете некои од овие симптоми или некои други симптоми кои ве загрижуваат, веднаш информирајте го вашиот доктор или медицинската сестра. Многу ретка, меѓутоа сериозна несакана последица може да биде откажување на црниот дроб; ова обично може да се избегне ако вашиот доктор внимателно ја надгледува вашата состојба.

Како треба да го земам лекарството?

- Лекарството треба да го земате преку уста во исто време секој ден.
- За да запамтите дека треба да го земате лекарството, можеби ќе биде корисно ако тоа секој ден го означувате на календар или во дневник, или ако го земате лекарството еден час пред еден од оброците.
- Ако заборавите да го земете лекарството еден ден, едноставно земете ја вообичаената доза следниот ден (не земајте дупла доза следниот ден). Ако премногу често заборавате да го земате лекарството, тоа можеби нема да биде ефикасно при уништувањето на сите ТВ-бактерии. Ако постојано заборавате да го земате лекарството, за тоа треба да го известите докторот или медицинската сестра.
- Додека ги примате лекарствата не треба да пиете алкохол. Пред да примате некои нови лекарства (вклучувајќи лекарства кои се купуваат без рецепт или комплементарни лекарства, на пример, paracetamol) проверете дали тоа е во ред со вашиот доктор, затоа што некои од нив може да влијаат на лекарствата кои ги примате за спречување на ТВ.

Дали треба да му кажам на некој дека се лекувам од ТВ-инфекција?

- Лицата кои имаат само ТВ-инфекција не можат да заразат никој друг со ТВ, затоа ако не сакате, нема потреба да им кажувате на работа, училиште или факултет. Тоа треба да му го кажете на сите други доктори кај кои ќе одите и тие ќе ја чуваат оваа информација во доверливост.

Други работи кои треба да се земат во обзир

Покрај горенаведените работи:

- Треба да му кажете на вашиот доктор ако имате други здравствени проблеми или ако сакате да забремените.
- Додека го примате ова лекарство можете да продолжите да ги изведувате сите ваши вообичаени активности.

За повеќе информации

- Додека го примате лекарството, доктор или медицинска сестра редовно ќе ве надгледуваат за да проверуваат како напредувате, меѓутоа ако сакате да добиете повеќе информации, јавете се во локалната клиника за белодробни заболувања или посетете го вашиот доктор.